

**OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ  
DLA KIERUNKU PEDAGOGIKA SPECJALNA  
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE  
od roku akademickiego 2019/20**

**Oznaczenia:**

**P7S** – poziom siódmy Polskiej Ramy Kwalifikacji, charakterystyki II stopnia

**P7S\_S\_** w obszarze nauk społecznych

**WG** – kategoria wiedzy, zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności

**UW** – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

**UK** – kategoria umiejętności, komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

**UO** – kategoria umiejętności, organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa

**UU** – kategoria umiejętności, uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

**KK** – kategoria kompetencje, oceny / krytyczne podejście

**KO** – kategoria kompetencje, odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

**KR** – kategoria kompetencje, rola zawodowa / niezależność i rozwój etosu

**EK** – kierunkowe efekty uczenia się

**EK\_W** – kierunkowe efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy

**EK\_U** – kierunkowe efekty uczenia się odnoszące się do umiejętności

**EK\_KS** – kierunkowe efekty uczenia się odnoszące się do kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

**Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych i efektów kształcenia nauczycieli**

Symbol	<b>KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji i ze Standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela szkół specjalnych oraz pracy z dziećmi i z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</b>  Po ukończeniu jednolitych pięcioletnich studiów magisterskich o profilu praktycznym na kierunku <b>PEDAGOGIKA SPECJALNA</b> Absolwent...	Odniesienie do obszarowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia nauczycieli <sup>1</sup>
<b>WIEDZA</b>			
<b>EK_W_01</b>	zna i rozumie zagadnienia dotyczące biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw rozwoju człowieka w cyklu życia oraz podstaw kształcenia i wychowania oraz rozumie istotę zdrowia a także dysfunkcjonalności organizmu ludzkiego, harmonii i dysharmonii w rozwoju	<b>P7S_S_WG</b>	<b>1.1.1)</b>
<b>EK_W_02</b>	zna i rozumie terminologię stosowaną w pedagogice specjalnej i jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych, różnicuje fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, zwłaszcza w zakresie norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności oraz zna źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk wraz z jej przedmiotowym i metodologicznym powiązaniem z naukami humanistycznymi i społecznymi	<b>P7S_S_WG</b>	<b>1.1.3)</b>

<sup>1</sup> Symbole odpowiadają oznaczeniom efektów ogólnych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2 sierpnia 2019 r., poz. 1450).

<b>EK_W_03</b>	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu pedagogiki specjalnej i procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz posiada merytoryczną i metodyczną wiedzę niezbędną do prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem modeli indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć	<b>P7S_S_WG</b>	<b>1.1.10) 1.1.12) 1.1.14)</b>
<b>EK_W_04</b>	posiada wiedzę na temat pedagogiki oraz pedagogiki specjalnej, obejmującą terminologię, teorię, metodykę, w tym w pogłębionym stopniu zna przedmiot, cele i zadania pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin	<b>P7S_S_WG</b>	<b>1.1.4)</b>
<b>EK_W_05</b>	posiada wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej pozwalającą zrozumieć zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży oraz zaburzenia zachowania i wynikające z nich specyficzne potrzeby dzieci i młodzieży, w tym specjalne potrzeby edukacyjne oraz projektowania i prowadzenia badań w praktyce pedagogicznej z uwzględnieniem terminów i założeń metodologicznych oraz zasad i norm etycznych obowiązujących w projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice specjalnej	<b>P7S_S_WG</b>	<b>1.1.2) 1.1.6) 1.1.7)</b>
<b>EK_W_06</b>	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, zwłaszcza w kontekście uwarunkowań funkcjonowania jednostek, grup i szerszych społeczności, w tym głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących oraz ma wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice specjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem metod stosowanych w naukach społecznych ze zrozumieniem postulatu wieloparadygmatyczności	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.7)</b>
<b>EK_W_07</b>	zna i rozumie zagadnienia dotyczące rozwoju człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, w tym ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą etapy rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i społecznego oraz podstawowe i specyficzne potrzeby człowieka w kontekście wychowania i kształcenia obejmującego współczesne podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia)	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.9)</b>
<b>EK_W_08</b>	zna metody diagnozy psychopedagogicznej oraz zna i rozumie istotę, etiologię i konsekwencje zaburzeń rozwojowych, np. zaburzeń poznawczych, zaburzeń zachowania, zaburzeń sprawności sensomotorycznej i innych, w tym np. patologii narządu mowy oraz posiada merytoryczną i metodyczną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.13)</b>
<b>EK_W_09</b>	zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne, biologiczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, w tym również w zakresie projektowania ścieżki własnego rozwoju oraz etyki zawodu nauczycielskiego oraz posiada wiedzę w zakresie efektywnego posługiwania się narządem głosu oraz z zakresu kultury języka	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.8) 1.1.13) 1.1.16)</b>
<b>EK_W_10</b>	zna i rozumie koncepcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz metody wczesnego wspomaganie rozwoju, rehabilitacji, terapii stosowanych w pracy z osobami z niepełnosprawnością i nieprzystosowanych społecznie, w tym wiedzę w zakresie metodyki nauczania i wychowania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz w placówkach pozaszkolnych, z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.5) 1.1.12)</b>

<b>EK_W_11</b>	zna i rozumie przepisy prawne odnoszące się do opieki i wychowania oraz działań edukacyjno-rehabilitacyjnych osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie oraz posiada wiedzę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i odpowiedzialności prawnej opiekuna)	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.10) 1.1.15)</b>
<b>EK_W_12</b>	posiada wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach, w tym zna system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego oraz organizacji i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w tym posiada wiedzę obejmującą problematykę modeli współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami	<b>P7S_S_WK</b>	<b>1.1.10) 1.1.11)</b>
<b>UMIĘJĘTNOŚCI</b>			
<b>EK_U_01</b>	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu krytycznej analizy i syntezy tych informacji, w celu rozwiązywania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, i innych, realizowanych w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w działaniach rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.1) 1.2.2)</b>
<b>EK_U_02</b>	potrafi innowacyjnie wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych poprzez właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowych nawyków posługiwania się narządem mowy, w tym w zakresie efektywnego korzystania z głosu (higieny i emisji głosu) oraz komunikowania się w sposób spełniających wymagania norm językowych	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.13)</b>
<b>EK_U_03</b>	posiada umiejętności badawcze pozwalające na rozróżnianie orientacji w metodologii badań pedagogicznych i doboru oraz wykorzystania instrumentarium badawczego (konstruowanie problemów, dobór metod i technik, narzędzi) oraz potrafi dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy posiadanych informacji, w tym również posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT)	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.3) 1.2.16)</b>
<b>EK_U_04</b>	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu diagnozowania i projektowania działań praktycznych, w tym szczególnie rozpoznawania objawów zachowania wskazujących na istnienie zaburzeń i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz wykorzystywania (na poziomie podstawowym – psychologicznej i na poziomie rozszerzonym – wiedzy pedagogicznej) wiedzy w celu pozyskiwania danych, analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii, resocjalizacji	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.4)</b>
<b>EK_U_05</b>	potrafi rozpoznać i zrozumieć specyficzne problemy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, zwłaszcza dzieci i młodzieży na poszczególnych etapach rozwojowych - w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz placówkach pozaoświatowych oraz zastosować wiedzę do prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych, z uwzględnieniem indywidualizowania zadań, dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości ucznia	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.4) 1.2.7) 1.2.10)</b>
<b>EK_U_06</b>	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się wyzwań i zadań zawodowych, w tym zwłaszcza w pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.6) 1.2.14)</b>

<b>EK_U_07</b>	potrafi analizować i krytycznie oceniać przydatność różnych metod i dobrać indywidualne metody pracy w zależności od potrzeb dziecka z wykorzystaniem aktualnych koncepcji psychologicznych i pedagogicznych w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.5)</b>
<b>EK_U_08</b>	potrafi opracować i przeprowadzić program wczesnego wspomaganie rozwoju oraz rewalidacji indywidualnej, zajęcia korekcyjno-kompensujące, arteterapeutyczne i inne w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zarówno przy wykorzystaniu dostępnych materiałów i środków, jak też z wykorzystaniem autorskich innowacji pedagogicznych	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.7) 1.2.10)</b>
<b>EK_U_09</b>	potrafi zainicjować, opracować i przeprowadzić zajęcia integracyjne w środowisku w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością, z zachowaniem zasady respektowania ich praw i w duchu społecznej inkluzji oraz w zgodnej współpracy w zespole (pełniąc różne role) podejmując zadania współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.8) 1.2.11)</b>
<b>EK_U_10</b>	potrafi realizować działania wspierająco-pomocowe w środowisku rodzinnym osób z niepełnosprawnością, w sposób adekwatny do indywidualnych potrzeb i możliwości i posługiwać się przy tym zasadami i normami etycznymi	<b>P7S_S_UW</b>	<b>1.2.8)</b>
<b>EK_U_11</b>	potrafi w sposób spójny i precyzyjny komunikować się z otoczeniem, w tym na przykład wypowiadać się w mowie i na piśmie oraz komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii oraz pracować w zespole oraz potrafi brać udział w debacie, w tym precyzyjnie przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, uzasadniać swoje stanowisko	<b>P7S_S_UK</b>	<b>1.2.9) 1.2.12)</b>
<b>EK_U_12</b>	potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizacji działań na rzecz rozwoju i podwyższania potencjału rozwojowego osób z niepełnosprawnością i nieprzystosowaniem społecznym	<b>P7S_S_UK</b>	<b>1.2.9)</b>
<b>EK_U_13</b>	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	<b>P7S_S_UK</b>	<b>1.2.16)</b>
<b>EK_U_14</b>	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	<b>P7S_S_UO</b>	<b>1.2.16)</b>
<b>EK_U_15</b>	potrafi planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole	<b>P7S_S_UU</b>	<b>1.2.9) 1.2.15)</b>
<b>EK_U_16</b>	potrafi samodzielnie planować i realizować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie, ze szczególnym wykorzystaniem technologii informacyjnej oraz potrafi projektować i realizować zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji	<b>P7S_S_UU</b>	<b>1.2.10) 1.2.17)</b>
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>			
<b>EK_KS_01</b>	ma wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, gotowość do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, aktywnego uczestnictwa w realizacji działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych oraz jest gotów do kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania wobec osób z niepełnosprawnością, zarówno w środowisku pracy, jak i poza nim	<b>P7S_S_KK</b>	<b>1.3.1)</b>
<b>EK_KS_02</b>	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zwłaszcza dotyczących warunków życia i funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, bierze odpowiedzialność za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania	<b>P7S_S_KK</b>	<b>1.3.4)</b>

<b>EK_KS_03</b>	ma dużą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, odznacza się wytrwałością	<b>P7S_S_KK</b>	<b>1.3.8)</b>
<b>EK_KS_04</b>	jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, w których uczestniczy oraz przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań, ma dużą świadomość znaczenia profesjonalizmu i zasad przestrzegania etyki zawodowej pedagoga specjalnego	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.1)</b>
<b>EK_KS_05</b>	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w tym przede wszystkim w zakresie optymalizacji jakości życia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.2) 1.3.5)</b>
<b>EK_KS_06</b>	jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych, inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, ze szczególnym uwzględnieniem dobra osób z niepełnosprawnością	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.4)</b>
<b>EK_KS_07</b>	angażuje się we współpracę z uczestnikami procesu edukacji, opieki, pomocy, wsparcia, terapii, rehabilitacji, resocjalizacji w realizacji zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.2)</b>
<b>EK_KS_08</b>	jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.7)</b>
<b>EK_KS_09</b>	jest wrażliwy na wieloaspektowe potrzeby dzieci z zaburzeniami rozwojowymi powodującymi niepełnosprawność, ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów, posiada świadomość znaczenia profesjonalizmu oraz docenia tradycje i dorobek badań w zakresie pedagogiki specjalnej, jest przekonany o potrzebie ich kontynuacji i poszerzania w duchu świadomości etycznego wymiaru badań naukowych	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.4)</b>
<b>EK_KS_10</b>	wykazuje zaangażowane podejście w zakresie nauczania i wychowania, wspierania, terapii, rehabilitacji, resocjalizacji i innych działań realizowanych w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz placówkach pozaszkolnych	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.6)</b>
<b>EK_KS_11</b>	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych, działa na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły i placówki	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.1) 1.3.2) 1.3.3)</b>
<b>EK_KS_12</b>	jest wrażliwy na problemy edukacyjne, przejawia gotowość do komunikowania się (również alternatywnego) współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, głównie na rzecz osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.3) 1.3.4)</b>
<b>EK_KS_13</b>	przejawia postawę aktywnej akceptacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych	<b>P7S_S_KO</b>	<b>1.3.1) 1.3.2) 1.3.4)</b>
<b>EK_KS_14</b>	charakteryzuje się komunikatywnością, odpowiedzialnością i refleksyjnym podejściem w pracy pedagogicznej i dążeniem do profesjonalizmu, prezentuje właściwą postawę wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością	<b>P7S_S_KR</b>	<b>1.3.2) 1.3.4)</b>

<b>EK_KS_15</b>	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych, przy czym charakteryzuje się poszanowaniem kultury języka	<b>P7S_S_KR</b>	<b>1.3.1)</b>
<b>EK_KS_16</b>	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych	<b>P7S_S_KR</b>	<b>1.3.1)</b>
<b>EK_KS_17</b>	przejawia postawę szczególnej dbałości o dorobek i tradycje zawodu pedagoga specjalnego, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	<b>P7S_S_KR</b>	<b>1.3.8)</b>